

Asia: VN/16276/2024

Begäran om utlåtande: Projekt för att trygga verksamheten vid skjutbanor och främja inrättandet av nya skjutbanor

Utlåtande av remissinstansen

Gör förslaget miljötillståndprocesserna för skjutbanor och lagstiftningen om skjutbanor smidigare på ett tillräckligt sätt med tanke på målet enligt regeringsprogrammet att det ska finnas 1000 skjutbanor före utgången av decenniet?

Lagförslaget syftar till att göra lagstiftningen som gäller skjutbanor mer smidig och effektivisera miljötillståndprocesserna. Att lagen om skjutbanor blir en lag som gäller både säkerhet och miljöskydd kan göra processerna tydligare, även om denna praxis inte allmänt används. Enligt lagförslaget ska Polisstyrelsen begära om utlåtande om ansökan både av polisinrättningen, kommunen och kommunens miljöförvaltningsmyndighet på den ort där skjutbanan är placerad. Dessutom borde utlåtanden begäras av till exempel hälsoskyddsmyndigheten. Detta kommer att ta tid och frågan är hur mycket effektivare det till sist blir.

I konsekvensbedömningen står det att överföringen av tillståndsmyndighets- och tillsynsuppgifterna till Polisstyrelsen leder till två ytterligare årsverken. För att de nya uppgifterna inom Polisstyrelsen ska skötas på ett tillfredsställande sätt bör rätt kompetens inom miljölagstiftning finnas. Hur detta ska säkerställas framgår inte i lagförslaget. Minns att Polisstyrelsen inte kommer att ha några egentliga andra uppgifter inom miljötillstånd och miljöskydd.

Ett av målen är att främja en planmässig utveckling av ett nätverk av skjutbanor i varje landskap. Denna målsättning finns redan i den nuvarande lagen om skjutbanor. Utvecklingen av ett regionalt nätverk av skjutbanor ska genomföras genom att förbunden på landskapsnivå utarbetar och håller en utvecklingsplan uppdaterad, där en bedömning av det tillräckliga antalet regionala skjutbanor samt deras placeringsbehov presenteras. Detta har landskapsförbunden gjort genom att i landskapsplanerna anvisa ett nätverk av regionala skjutbanor. Hur är detta förenligt med målsättningarna i revideringen av områdesanvändningslagen? I landskapsplanerna ska områdesanvändning av betydelse för landskapet anvisas. Är skjutbanor det? Och hör det till landskapsförbundens uppgift att uppgöra utvecklingsplaner för skjutbanorna i landskapet?

En lagstiftningsändring är det dock inte tillräckligt i sig, utan målets förverkligande förutsätter tillräckliga personal- och kompetensresurser vid Polisstyrelsen samt att regionala områdesanvändningsmässiga och ekonomiska förutsättningar beaktas i förverkligandet. Inrättandet

av nya och utvecklandet av befintliga skjutbanor bör även stödjas ekonomisk. Till exempel innebär krav på bullermodellering en stor kostnad för dem som planerar nya skjutbanor.

Behöver miljöskyddslagen tillämpas i enlighet med förslaget vid sidan av lagen om skjutbanor?

Miljöskyddslagen behöver tillämpas i enlighet med lagförslaget. Av miljöskyddslagen ska tillämpas de allmänna bestämmelserna, de allmänna principerna och förbuden, bestämmelserna om sanering av förorenad mark och förorenat grundvatten, bestämmelserna om miljöns status samt bestämmelserna om behandling och avledande av avloppsvatten i områden utanför avloppsnätet.

Den föreslagna ändringen är betydande med tanke på miljötillståndsprocessen för skjutbanor och säkerställandet av nivån för förebyggande av miljöförorening. Viktigt är att kraven när det gäller miljöskydd inte sänks och att de är proportionella och jämlika oavsett var verksamheten ligger. Men det finns fog att betvivla att detta uppnås eftersom många centrala element i miljötillståndsärenden lämnas oreglerade i lagförslaget.

Behöver reglementet för statsrådet ändras på det föreslagna sättet på grund av överföringen av uppgifter?

Statsrådets förordning behöver ändras på det sätt som föreslås för att den föreslagna överföringen av uppgifter till inrikesministeriets ansvarsområde ska kunna genomföras.

Övriga eventuella synpunkter och kommentarer om utkastet till proposition?

Österbottens förbund anser i princip att lagförslaget är värt att understödjas. Reformen stöder regeringsprogrammets mål om cirka 1.000 skjutbanor fram till 2030 genom att trygga bevarandet av befintliga skjutbanor och förbättra förutsättningarna för att anlägga småskaliga skjutbanor. Detta är ett mål som bör understödjas med tanke på samhällets beredskap och säkerhet.

Men en så stor ökning av antalet skjutbanor förutsätter en noggrann bedömning av förutsättningarna för lokalisering av skjutbanor samt en samordning med den övriga regionala utvecklingen av områdesanvändningen. Enligt Österbottens förbund är det av största vikt att samordningen av områdesanvändningen i samband med lokalisering av skjutbanor förblir på regional och kommunal nivå. På så sätt tryggas även den i Finlands grundlag stadgade rätten till möjligheten att påverka beslutsfattande som gäller den egna livsmiljön.

I miljöskyddslagen tryggas omfattande rättigheter till deltagande och ändringssökande. Hörande i samband med tillståndsansökan i miljörelaterat beslutsfattande är en viktig del av medborgarnas rätt till deltagande. Det finns en risk att de föreslagna lagstiftningsändringarna skulle inskränka dessa rättigheter. Invånarnas, fastighetsägarnas, företagens och sammanslutningarnas möjligheter att påverka beslutsfattande som gäller deras livsmiljö får inte försämrats.

Enligt lagförslaget definieras en småskalig skjutbana som en skjutbana där högst 100.000 skott avlossas per år. Förändringen från 10.000 skott till 100.000 skott är stor och behovet av ändringen motiveras inte närmare i framställningen. Österbottens förbund utgår ändå ifrån att en viss ökning är befogad och anser det vara bra att småskaliga skjutbanor sköts genom anmälningsförfarande. Detta kan främja möjligheterna att öka antalet skjutbanor.

Det föreslås att ändringssökandet koncentreras till Vasa förvaltningsdomstol, eftersom ändringssökande i miljötillståndsärenden som gäller skjutbanor redan i nuläget styrs dit. Med tanke på rättsskyddet är det centralt att säkerställa att domstolen har tillräckliga resurser om dess uppgifter utökas. I lagförslaget bör därför även konsekvenserna för Vasa förvaltningsdomstols resurser bedömas.

Holm Ann
Österbottens förbund